

MINISTERUL CULTURII AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
ACADEMIA DE MUZICĂ, TEATRU ȘI ARTE PLASTICE
ȘCOALA DOCTORALĂ *STUDIUL ARTELOR ȘI CULTUROLOGIE*

APROB:

Doctor în studiul artelor,
Profesor universitar

Svetlana BADRAJAN

Director Școală doctorală *Studiul*
artelor și culturologie

APROB:

Doctor în studiul artelor,
Profesor universitar

Tatiana BEREZOVICOVA

Președinte al Consiliului Științific al
AMTAP

Proces verbal nr.11 din 19.06.2025

CURRICULUM
la disciplina

CERCETĂRI AVANSATE ÎN ARTA DESIGNULUI
VESTIMENTAR

ciclul III de studii universitare (Doctorat)

Domeniul de formare profesională:	652. Design
Programul de studiu:	652.03 Design vestimentar și al produselor textile (cercetare/creație)
Forma de învățământ:	(cu frecvență / cu frecvență redusă)

Autor:

Eleonora Florea,
Profesor universitar,
doctor în studiul artelor

E. Florea

(semnătura)

Chișinău, 2025

CUPRINS

I.	Preliminarii	2
II.	Repere conceptuale	2
III.	Competențe generale ale disciplinei	3
IV.	Competențe specifice ale disciplinei	3
V.	Administrarea disciplinei	5
VI.	Unități tematice și repartizarea orientativă a orelor	6
VII.	Obiectivele de referință și unități tematice	7
VIII.	Organizarea lucrului individual al doctorandului	12
IX.	Evaluarea disciplinei	13
X.	Bibliografie	14

I. PRELIMINARII

Teoria și istoria cercetărilor în **arta designului**, inclusiv a **designului vestimentar și al produselor textile**, reprezintă o parte componentă a Studiului artelor, care elucidează și examinează esența, caracteristicile specifice și particularitățile artelor vizuale, studiind artele vizuale ca un fenomen aparte, diversificat prin toată varietatea manifestărilor lui. Metodele de cercetare ale fiecăreia dintre ele sunt determinate de calitățile specifice ale artelor respective, una dintre trăsăturile cele mai esențiale fiind caracterul bi- și tridimensional al conținutului plastic; anume acest fapt într-o mare măsură determină aspectul teoriei artelor vizuale ca știință și specificul metodologic al acestui domeniu științific.

Știința artelor vizuale, fiind printre cele mai străvechi în istoria culturii umane, acordă posibilitatea de a urmări pe parcursul timpului atât evoluția artelor vizuale, cât și cea a gândirii despre artele vizuale, reușind să se acumuleze un adevărat tezaur de cunoștințe ce țin de conștientizarea realizărilor artistice respective.

Scopurile principale ale cursului *Cercetări avansate în arta designului vestimentar* constau în cunoașterea:

- diferitelor concepte teoretice care au existat pe parcursul secolelor;
- metodelor de cercetare a fenomenelor plastice ce contribuie la obținerea de noi cunoștințe în arta designului.

Cursul este destinat studenților din cadrul doctoratului științific și a celui profesional la specialitatea 652.03 Design vestimentar și al produselor textile (forma de studii: cu frecvență și cu frecvență redusă). Cursul constă din lecții teoretice și seminare la care toți studenții urmează să prezinte referate ce abordează subiecte din istoria proceselor de cercetare în arta designului stabilite de comun acord cu titularul cursului.

II. REPERE CONCEPTUALE

Cercetarea designului contemporan prezintă o disciplină științifică destinată studiului multiaspectual al fenomenului respectiv – fenomen complex, de sinteză, în care arta, tehnica și știința sunt domenii care se completează și se condiționează reciproc. Designul reprezintă **arta formelor utile**. Cunoașterea, înțelegerea și aprecierea obiectivă a fenomenelor artei designului necesită aplicarea metodologiei sistemice, care permite studiul complex al corelației între funcțional, ergonomic, estetic, economic etc., care doar prin coerență conlucrează pentru a se ajunge la eficiență.

Studierea cursului necesită cunoștințe profunde nu doar în domeniul istoriei și teoriei artelor, designului, dar și a unor domenii adiacente ca istoria culturii, filosofia, istoria artelor ș.a., deci, presupun o cultură științifică și artistică elevată.

Design este un cuvânt de origine engleză care înseamnă proiect (plan), desen, schiță destinat pentru a arăta aspectul și funcțiile unui obiect ori sistem elaborat înainte ca acesta să fie făcut. Noțiunea

design s-a afirmat în contextul unui intens avânt al producției industriale în sec. al XIX-lea. Este o concepție și o metodă de creație tehnico-artistică, ce urmărește scopul de optimizare a calităților funcționale concomitent cu asigurarea unui aspect estetic agreabil.

În toate epocile istorice a existat o corelare strictă între nivelul tehnologic, posibilitățile materiale, capacitatea de creație și gustul artistic. Mai mult ca atât, tehnologul și artistul se manifestau într-o singură persoană.

Pentru o activitate eficientă și o orientare corectă în domeniul designului contemporan este absolut necesară cunoașterea realizărilor trecutului, a viziunilor, teoriilor, metodelor și conceptelor elaborate și aplicate în diferite timpuri. Aceste cunoștințe vor asigura formarea profesională a specialistului în arta designului și vor crea un fundament solid pentru procesele de cercetare și proiectare în cadrul tezelor de doctorat științific sau profesional la un înalt nivel teoretico-artistic.

III. COMPETENȚE GENERALE ALE DISCIPLINEI

Competențe profesionale:

CP1. Acumularea cunoștințelor teoretice și istorice în domeniul filosofiei și metodologiei științifice și aplicarea lor în cercetarea design-ului.

CP2. Selectarea metodelor adecvate care ar corespunde naturii obiectului cercetat și ar asigura obținerea unor cunoștințe veridice și rezultate eficiente.

CP3. Identificarea și utilizarea tehnologiilor moderne de informare în domeniul design-ului.

CP4. Aplicarea cunoștințelor fundamentale și aplicative din domeniul design-ului.

CP5. Valorificarea propriilor cunoștințe și abilități analitice în elaborarea, promovarea și soluționarea sarcinilor științifice și de creație.

CP6. Realizarea și susținerea publică a tezei de doctor, aplicând toate cunoștințele și abilitățile acumulate în procesul de studii.

Competențe transversale:

CT1. Proiectarea, organizarea și desfășurarea procesului de cercetare, aplicând cunoștințele și abilitățile acumulate în cadrul studiilor anterioare.

CT2. Aplicarea deprinderilor de activitate eficientă de sine stătătoare și în echipă în scopul autoperfecționării și adaptabilității la cerințele pieței muncii.

CT3. Autoevaluarea obiectivă și identificarea oportunităților de formare continuă pe tot parcursul vieții.

IV. COMPETENȚE SPECIFICE ALE DISCIPLINEI

Prin studierea disciplinei studenții doctoranzi vor fi capabili să demonstreze următoarele cunoștințe, abilități și competențe la nivel de:

1. Cunoaștere și înțelegere:

- ✓ Să conștientizeze importanța cunoașterii procesului de cercetare științifică a designului – fenomenul complex, sintetic, care se regăsește integrat în toate domeniile și aspectele vieții sociale, și care pe parcursul secolelor XX-XXI s-a afirmat ca un factor prioritar de progres al civilizației contemporane;
- ✓ Să conștientizeze importanța cunoașterii istoriei designului;
- ✓ Să înțeleagă rolul metodologiei științifice în procesul cercetării științifice;
- ✓ Să înțeleagă și să interpreteze critic conceptele științifice create în diverse epoci istorice;
- ✓ Să cunoască cercetările științifice și teoriile avansate în domeniul designului concepute în aspectul viziunii sistemice;
- ✓ Să identifice fenomenul design ca știință, ca disciplină de studiu și ca domeniu distinct al fenomenului arta plastică, înțelegând conceptul arta plastică în aspectul amplu și restrâns al acestei noțiuni;
- ✓ Să distingă caracterul de sinteză al designului, iar activitatea în design – ca o activitate științifică și artistică: să formuleze relația între design și alte domenii ale științei și tehnicii; să identifice semnificația artistică a designului: designul și arta;

- ✓ Să identifice conceperea cursului într-un aspect interdisciplinar, suportul metodologic al acestuia fiind consolidat prin valorificarea datelor științifice din domeniul istoriei și teoriei designului, esteticii tehnice, ergonomiei, economiei, managementului, marketingului, psihologiei, jurisprudenței etc.;
- ✓ Să identifice trăsăturile difinitorii ale dezvoltării fenomenului design în procesul multimilenar al evoluției civilizațiilor: să distingă funcția socială a designului;
- ✓ Să acumuleze cunoștințe legate de istoria designului: să distingă premisele apariției și afirmării designului; să identifice etimologia noțiunii „design”; să conștientizeze influența factorilor istorico-sociali, economici, ale caracteristicilor de dezvoltare a științei și tehnicii, ale viziunilor religioase, filozofice, estetice etc. asupra procesului de creare a mediului obiectual;
- ✓ Să identifice morfologia designului în aspectul viziunii sistemice: integritatea procesului de proiectare tehnico-artistică; dialectica factorilor obiectivi și subiectivi;
- ✓ Să cunoască cercetările în care este abordată problema tipologiei designului în aspectul viziunii sistemice: integritatea tipologică a domeniilor principale ale designului;
- ✓ Să cunoască cercetările ce țin de raportarea designului la problemele globale ale civilizației contemporane: protecția naturii, identificarea și promovarea tradițiilor etnoculturale, „umanizarea” și „sensibilizarea” mediului obiectual;
- ✓ Să distingă procesul de cercetare științifică a designului vestimentar – ramurii de bază a designului ambiental; să definească conceptele și aspectele designului vestimentar;
- ✓ Să conștientizeze diferite stiluri istorice și contemporane în designul vestimentar; să analizeze evoluția designului vestimentar la etapa contemporană;
- ✓ Să analizeze normele legale din domeniul dreptului proprietății intelectuale și cele etice, de reglementare ale activității științifice: să conștientizeze deontologia cercetătorului.

2. Aplicare:

- ✓ Să cunoască și generalizeze cercetările științifice și teoriile de bază în arta designului și să aplice diferite metode de cercetare a designului;
- ✓ Să se orienteze în literatura de specialitate în domeniul designului;
- ✓ Să identifice și să compare diferite metode de cercetare a fenomenelor din domeniul designului;
- ✓ Să cunoască și să aprecieze adecvat ideile și conceptele teoretice și estetice în domeniul designului;
- ✓ Să selecteze și să aplice metodele eficiente pentru studierea creației în domeniul designului;
- ✓ Să aplice cunoștințele acumulate în cadrul cursului pentru formarea viziunii științifice, sistemice asupra fenomenelor ce țin de caracteristica diferitor domenii ale designului, în special al designului vestimentar, și să utilizeze terminologia specifică pentru identificarea valorilor veritabile ale mediului obiectual (spre a le deosebi de imitații și non-valori);
- ✓ Să definească caracteristicile specifice ale fenomenului design, apreciind factorii sociali, economici, geografici, confesionali, internaționali și naționali ce motivează trăsăturile specifice ale diverselor domenii în design, în special ale designului vestimentar;
- ✓ Să deosebească trăsăturile diferitor stiluri în design și designul vestimentar, create în diferite epoci ale istoriei civilizațiilor, în aspect conceptual-artistic, stilistic și tehnic;

- ✓ Să se orienteze în multitudinea de soluții arhitectonice, tehnologice, coloristice etc. ale mediului obiectual, ținând cont de factorul functional, precum și de mesajul estetic, social, istoric, cultural al obiectului uzual;
- ✓ Să stabilească legături și interferențe între diferite domenii ale designului, între design și diverse domenii ale științei și tehnicii; între design și artele plastice;
- ✓ Să determine soluții pentru problemele de ordin practic vizând materia cursului studiat;
- ✓ Să aprecieze tendințele evoluției fenomenelor de design, în special design vestimentar, la etapa actuală în Republica Moldova;
- ✓ Să evalueze designul ca soluție salvatoare a problemelor globale ale civilizației contemporane: protecția naturii, identificarea și promovarea tradițiilor etnoculturale, „umanizarea” și „sensibilizarea” mediului obiectual.

3. Integrare:

- ✓ Să utilizeze realizările cercetărilor științifice avansate conceptualizate în cadrul cursului Cercetări avansate în arta designului contemporan în procesul scrierii tezelor de doctorat;
- ✓ Să utilizeze cunoștințele acumulate din examinarea diferitelor concepte științifice pentru interpretarea și aprecierea corectă a fenomenelor studiate în teze;
- ✓ Să integreze cunoștințele teoretice în domeniul metodologiei și istoriei designului cu abilitățile practice de analiză a proiectelor în design;
- ✓ Să explice din punct de vedere teoretico-științific problemele de încadrare a designului în diferite domenii ale vieții social-economice;
- ✓ Să explice din punct de vedere teoretico-științific fenomenul de creativitate în design, în special, în designul vestimentar autohton;
- ✓ Să generalizeze cercetările științifice și teoriile de bază în domeniul teoriei designului, inclusiv a designul vestimentar;
- ✓ Să formuleze viziuni proprii asupra anumitor tendințe în evoluția designului contemporan, utilizând cunoștințele și abilitățile acumulate în domeniul studierii disciplinei date;
- ✓ Să demonstreze abilități de constituire a unui instrumentar de notiuni și concepte, care să permită să analizeze designul contemporan în contextul istoriei designului; să releve corelația între tehnică, utilitate, formă, asociere stilistică etc;
- ✓ Să realizeze diferite proiecte în cercetarea caracteristicilor artistice și tehnologice ale designului contemporan, ale designului vestimentar autohton;
- ✓ Să investigheze anumite tendințe în evoluția designului contemporan;
- ✓ Să aprecieze procesele evolutive în practica designerilor contemporani cu renume internațional și creația designerilor autohtoni;
- ✓ Să aprecieze importanța disciplinei studiate în procesul de cunoaștere a cercetărilor ce țin de domeniul design, în special, al designului vestimentar.

V. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

652.03 Design vestimentar și al produselor textile (cercetare): studii cu frecvență

Codul disciplinei	Anul de studii	Semestrul	Total ore			Nr. de ore pe tipuri de activități*				Forma de evaluare	Nr. ECTS	Responsabil pe disciplină
			Total	Contact direct	Studiu Individual	C	S	L/P	I			
F.02.O.006	I	II	210	30	180	1	1			Examen	7	Florea E.

Total pe disciplină			210	30	180	1	1				7	
---------------------	--	--	-----	----	-----	---	---	--	--	--	---	--

652.03 Design vestimentar și al produselor textile (cercetare): studii cu frecvență redusă

Codul disciplinei	Anul de studii	Semestru I	Total ore			Nr. de ore pe tipuri de activități*				Forma de evaluare	Nr. ECTS	Responsabil pe disciplină
			Total	Contact direct	Studiu Individual	C	S	L/P	I			
F.02.O.006	I	II	210	8	202	1	1			Examen	7	Florea E.
Total pe disciplină			210	8	202	1	1				7	

652.03 Design vestimentar și al produselor textile (creație): studii cu frecvență

Codul disciplinei	Anul de studii	Semestru I	Total ore			Nr. de ore pe tipuri de activități*				Forma de evaluare	Nr. ECTS	Responsabil pe disciplină
			Total	Contact direct	Studiu Individual	C	S	L/P	I			
S.02.O.007	I	II	210	30	180	1	1			Examen	7	Florea E.
Total pe disciplină			210	30	180	1	1				7	

652.03 Design vestimentar și al produselor textile (creație): studii cu frecvență redusă

Codul disciplinei	Anul de studii	Semestru I	Total ore			Nr. de ore pe tipuri de activități*				Forma de evaluare	Nr. ECTS	Responsabil pe disciplină
			Total	Contact direct	Studiu Individual	C	S	L/P	I			
S.02.O.007	I	II	210	8	202	1	1			Examen	7	Florea E.
Total pe disciplină			210	8	202	1	1				7	

Notă *: C = curs, S = seminar, L = ore de laborator, practice, I – ore individuale asistate de profesor.

VI. UNITĂȚI TEMATICE ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR*

Nr.	Unități tematice	Numărul de ore					
		Contact direct				Studiu individ.	Total
		C	S	P/L	I		
	Anul I, semestrul II						
1.	Introducere în cursul <i>Cercetări avansate în arta designului</i> . Definiția designului ca fenomen sintetic.	2	2			22	26
2.	Noțiuni de bază ale metodologiei cercetării științifice.	2	2			22	26
3.	Metodologia studiului istoric.	1	1			14	16
4.	Premise istorice ale designului (proto-design). Reflecții conceptuale evolute pe parcursul epocilor.	4	2			24	30
5.	Cercetările contemporane în arta designului în secolul XX. Strategii și metode aplicate în investigațiile din prima jumătate a secolului XX.	1	1			14	16

6.	Metodologia sistemică în studiul designului.	1	1			14	16
7.	Căile de dezvoltare ale teoriei designului în jumătatea a doua a secolului XX	1	1			14	16
8.	Cercetările contemporane în domeniul tipologiei designului.	1	1			14	16
9.	Cercetările contemporane în domeniul sociologiei designului.	1	1			14	16
10.	Cercetările contemporane în domeniul filosofiei designului.	1	1			14	16
11.	Tendențe noi în cercetările contemporane în domeniul teoriei designului.	1	1			14	16
	TOTAL	18	12			180	210

*Nr. de ore este indicat pentru studiile cu frecvență.

VII. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI TEMATICE

Nr.	Obiectivele de referință	Unități tematice
1	Înțelegerea caracterului sintetic al fenomenului design. Conștientizarea designului ca punte de echilibru între artă – știință – tehnică. Cunoașterea corelațiilor între: design – artă, design – știință, design – tehnică. Investigarea caracterului utilitar-estetic al designului.	<u>Tema 1. Introducere în cursul CERCETĂRI AVANSATE ÎN ARTA DESIGNULUI. Definiția designului ca fenomen sintetic.</u> Designul ca proces și rezultat al proiectării tehnico-artistice, orientate spre optimizarea calităților funcționale și estetice ale produsului : obținerea calităților superioare atât în aspect funcțional, cât și în aspect estetic. Noțiunea <i>frumosului util</i>. Caracterul de sinteză al designului. Designul ca artă, știință și tehnică. Designul ca activitate creatoare integratoare, ce întrunește o gamă amplă de discipline: artă plastică, inginerie, proiectare tehnică, ergonomie, psihofiziologie, economie, marketing, sociologie, jurisprudență, sociologie, servicii publice ș.a. Succesul în design ca rezultat al armonizării tuturor acestor aspecte. Aspecte metodologice ale cercetării științifice în domeniul teoriei și istoriei designului, inclusiv designului vestimentar și al produselor textile. Valențele valorice ale cunoașterii științifice în domeniul designului și deontologia cercetătorului.
2	Conștientizarea și explicarea deosebirilor între metodă și metodologie. Cunoașterea metodelor filosofice, științifice și specifice procesului de studiere a designului. Înțelegerea metodologiei sistemice – principii și trăsături specifice.	<u>Tema 2. Noțiuni de bază ale metodologiei cercetării științifice.</u> Noțiunea filosofică de metodă. Etimologia. Definiția. Noțiunea de metodologie. Metodologia general filosofică. Metodologia general științifică. Metodele general științifice și aplicarea lor în procesul de studiere a designului. Metodologia sistematică. Metoda sistemică. Rolul metodei sistemice în examinarea diferitelor aspecte ale designului (proiect, schiță, proces, produs, obiect etc.). Metodologia specifică procesului de studiere a designului: ontologia design-

		ului, gnoseologia designului, axiologia designului. Metodele complexe și pluralismul de metode ca reflectare a caracterului sintetic al designului; al pluralismului și a diversității fenomenelor mediului obiectual contemporan. Identificarea și delimitarea noțiunilor: metodologie, metodă, tehnică, instrument de cercetare. Aplicarea acestor noțiuni în domeniul cercetării istoriei și teoriei designului.
3	Conștientizarea caracteristicilor specifice ale metodologiei istorice. Înțelegerea diferențelor esențiale între evoluție și revoluție. Investigarea fenomenelor tradiție și inovație. Cunoașterea metodelor istorice de investigare a designului.	<u>Tema 3. Metodologia studiului istoric.</u> Metoda istorică – metoda de bază a studiului istoric al artelor vizuale și al designului. Etape evolutive și revoluționare în dezvoltarea culturii umane (perioade de acumulări cantitative și schimbări calitative în creația artistică; interacțiunea tradițiilor și inovațiilor ca mecanism al dezvoltării artistice; epuizarea treptată a ideilor artistice; necesitatea permanentă a renovării lor; forma de spirală (procesualitatea) a procesului artistico-istoric (alternarea perioadelor clasiciste și romantice). Reinterpretarea și cercetarea fenomenelor artistice ale epocilor anterioare ca formă a dialogului istoric. Caracterul neuniform al procesului artistico-istoric. Problema progresului social și manifestarea lui în procesul artistico-istoric. Factori subiectivi și obiectivi în istoria artelor, corelațiile dialectice între ele. Locul și rolul artistului ca exponent al unor tendințe obiective, aportul lui personal. Sistemul de metode în studiul istoriei artelor. Corelarea metodelor inductive și deductive; sincronia și diacronia istorică. Istorismul ca metodă de cunoaștere a fenomenelor artistice în formarea și dezvoltarea lor. Metoda comparativ-istorică în cercetarea legăturilor artistice internaționale, a asemănărilor și deosebirilor în culturile artistice ale diferitelor țări.
4	Conștientizarea premizelor istorice ale designului (proto-design). Înțelegerea reperelor conceptuale evaluate pe parcursul epocilor. Cunoașterea principalilor exponenți ai gândirii științifico-artistice în cadrul fenomenului design (proto-design) pe parcursul epocilor istorice. Investigarea reflecțiilor teoretice ale acestora.	<u>Tema 4. Premize istorice ale designului (proto-design). Repere conceptuale și reflecții evaluate pe parcursul epocilor.</u> Filosofia și știința Greciei antice ca fundament al teoriei artelor, inclusiv și a teoriei (proto) designului: Știința antică despre număr (școala lui Pytagora); despre artele <i>museice</i> și <i>tehnice</i>, acestea din urmă întrunind artele plastice și meșteșugurile (Aristotel); despre legătura între utilitatea și frumusețea obiectelor (Socrate); despre sănătatea și psihicul uman ca rezultat al mediului vital (Hippocrate). Canonul artistic ca metodă a practicii creative în Evul mediu. Simbolismul și dualismul. Etic și estetic. Augustinus despre arte <i>libere</i> și <i>mecanice</i>. Reinterpretarea idealurilor antice (armonie, echilibru) în epoca Renașterii. Umanismului renascentist. Axarea pe problemele teoretice ale artei: conceperea artei (<i>ars</i>) ca știință (<i>scientia</i>). Reperele conceptuale în epoca Timpului Nou.

		Caracterul rațional al epocii, aspirațiile spre o interpretare a lumii de pe pozițiile științelor naturii. Rațiunea umană ca substanță primară. Ideea iluminismului social. Continuarea ideilor despre utilitatea obiectelor în lucrările lui G. Leibniz și A.Nartov. Constituirea și primele abordări teoretice ale designului în sec. XIX în lucrările lui H. Semper, J. Ruskun. W.Morris – întemeietorul teoriei designului, afirmarea principiului de <i>corespondere între forma obiectului și destinația lui funcțională</i>.
5	Conștientizarea reperelor conceptuale ale gândirii științifico-artistice în domeniul fenomenului design în secolul XX. Cunoașterea reprezentanților notorii ai gândirii științifico-artistice în domeniul fenomenului design din prima jumătate a secolului XX.	<u>Tema 5. Cercetările contemporane în arta designului în secolul XX. Strategii și metode aplicate în investigațiile din prima jumătate a sec.XX.</u> Secolul XX – o nouă epocă istorică. Criza conceptelor ideatice tradiționale despre lume. Principalele concepte teoretice despre artă, inclusiv – arta industrială (design). Evoluția teoriei designului. H. Muthesius și principiul <i>funcționalismului estetic</i>. Înțelegerea impactului primului război mondial asupra concepțiilor în design. Școala Bauhaus – prima școală superioară de pregătire a specialiștilor în design. Tendința spre forme utilitare în constructivismul rus. Studiile științifice ale lui H. Read. Designul comercial din SUA. Concepțiile lui R. Loewy.
6	Conștientizarea reperelor conceptuale ale gândirii sistemice. Cunoașterea premizelor teoretice ale metodologiei sistemice. Investigarea rigorilor de aplicare a metodologiei sistemice în studiul designului. Înțelegerea principiilor de integralitate și procesualitate ciclică a fenomenului design.	<u>Tema 6. Metodologia sistematică în studiul designului.</u> Teoria generală a sistemelor ca temelie metodologică a cercetărilor contemporane în design. Premizele teoretice ale metodologiei respective regăsite în cercetările lui P. Anohin și L. Bertalanffy. Principiile teoretice ale metodologiei sistemice bazate pe cunoașterea fenomenelor alcătuite dintr-o mulțime de elemente interactive, care funcționează ca unul singur, formând un sistem integru, cu o structură organizată. Metodologia sistemică actualmente utilizată în cercetările contemporane din toate domeniile științelor reale și socio-umanistice. Aplicarea ei în studiul designului motivată de către: 1. integralitatea fenomenului sintetic al designului 2. integralitatea procesului ciclic al designului Caracterul <i>sintetic</i> al designului se manifestă prin: - obiectivul bivalent (practico-utilitarist și estetic); - conținutul multidisciplinar (artă-știință-tehnică); - procesul ciclic desfășurat pe mai multe etape: a. proiectarea noului produs; b. producerea noului produs; c. distribuirea noului produs; d. utilizarea noului produs. - specificarea funcțională subiecților designului: proiectant, producător, distribuitor, consumator.

		- formula evolutivă a procesului ciclic al designului: - design-concept - design-proiect - design-proces - design-produs
7	Conștientizarea reperelor conceptuale ale proceselor evolutive în arta designului în jumătatea a doua a secolului XX Înțelegerea premizelor teoretice ale direcțiilor principale de desfășurare a investigațiilor în domeniul teoriei designului. Cunoașterea obiectivelor teoretice ale domeniilor științifice în cadrul teoriei designului. Înțelegerea esenței <i>esteticii tehnice</i> – științei ce studiază problemele tehnice, socio-culturale, estetice a procesului de creare a unui mediu obiectual.	<u>Tema 7. Căile de dezvoltare ale teoriei designului în jumătatea a doua a secolului XX</u> Procesele evolutive intense ale designului contemporan, manifestate în perioada postbelică de după al Doilea Război Mondial. Geneza, evoluția, problematica și direcțiile de bază ale științei despre design în a doua jumătate a sec. XX. <i>Estetica tehnică</i> – noua știință ce studiază problemele tehnice, socio-culturale, estetico-artistice ale procesului de creare a unui mediu obiectual, compatibil cu obiectivele spațiului de vitalitate umană. Fondarea Institutului de Estetică Tehnică de către J.Viennot, în Franța, 1952. Direcțiile principale de desfășurare a investigațiilor în domeniul teoriei designului determinate de următoarele obiective de cercetare: - domeniile de integrare a designului în viața socială; - destinația designului în mediul socio-economic; - raportarea la problemele globale ale civilizației. Aceste cercetări se încadrează în domenii speciale ale teoriei designului: tipologia designului; sociologia designului; filosofia designului.
8	Conștientizarea reperelor teoretice ale clasificării domeniilor designului. Cunoașterea domeniilor de integrare a designului în mediul social. Definirea caracteristicilor specifice diverselor tipuri ale designului.	<u>Tema 8. Cercetările contemporane în domeniul tipologiei designului.</u> Principiile de clasificare a designului abordate în cercetările contemporane. Domeniile de integrare ale designului în mediul socio-economic. Tipurile designului: Designul produselor; Designul proceselor; Designul mediului (interior, urban, de landșaft); Designul informațional (media-design; web-design).
9	Conștientizarea reperelor teoretice ale designului contemporan ca fenomen social. Cunoașterea caracterului polivalent al integrării designului în toate sferile de activitate umană. Investigarea funcțiilor sociale ale designului. Înțelegerea conceptului „umanism tehnologic”.	<u>Tema 9. Cercetările contemporane în domeniul sociologiei designului</u> Designul contemporan ca fenomen social. Integrarea designului în ambianța socială, implicarea acestuia în toate sferile de activitate umană: economică și cultural-artistică, cea practică și cea intelectuală. Multitudinea funcțiilor sociale ale designului: creativă, raționalizatoare, organizatoare, socializatoare, semnificativă, prognozatoare, estetică, ecologică, hedonistică etc. Destinația funcțională prioritară – crearea și ameliorarea condițiilor de viață și muncă – „umanizarea” și „sensibilizarea” mediului obiectual. Noțiunea „umanism tehnologic”.

10	Conștientizarea reperelor teoretice ale designului contemporan orientat spre soluționarea problemelor globale ale civilizației. Cunoașterea concepției antropologice abordate în cadrul <i>Psiho-designului</i>. Investigarea caracteristicilor specifice ale <i>Eco-designului</i>, destinat problemei protecției mediului ambiant. Înțelegerea aspectelor de bază ale <i>Etno-designului</i>, apărut drept răspuns la fenomenul de globalizare culturală, urmată de formarea așa numitului <i>stil internațional</i>, lipsit de orice colorit local; drept reacție la tendința spre standardizare, generată de producția industrială în serie.	<u>Tema 10. Cercetările contemporane în domeniul filosofiei designului.</u> Fenomenul designului în cea de a doua jumătate a secolul XX manifestat prin constituirea unui domeniu nou – designul conceptual, orientat spre soluționarea problemelor stringente, globale ale civilizației contemporane. - <i>Psiho-designul</i> destinat obiectivului de protejare a sănătății individului uman în era marilor cataclizme sociale, epoca vertiginoasei revoluții științifico-tehnice și a unui uriaș torent informațional. Substratul teoretic bazat pe concepția antropologică, ideile lui Hipocrate despre sănătatea și starea psihică a individului, condiționate de mediul de vitalitate. Abordarea conceptului formulat de către savantul olandez Piter van Gog despre „climatul vital”. Aplicarea investigațiilor desfășurate în Institutului de Medicină Cosmică din Rusia dedicate proiectării și amenajării interioarelor navale conform portretelor psihologice ale astronautilor. Utilizarea unor elemente ale teoriilor tradiționale chineze <i>Feng shui</i> privitor la câmpurile geomagnetice și influența energetică a interioarelor de locuit asupra sănătății, destinului, comportamentului social. Psiho-designul se concentrează pe elaborarea proiectelor personalizate, de unicat, acestea fiind strict coordonate cu profilul psihologic al beneficiarilor. - <i>Eco-designul</i> orientat spre problemele generate de criza ecologică: protejarea mediului ambiant, promovarea proiectelor ce abordează revizuirea materialelor și tehnologiilor în scopul utilizării resurselor regenerabile, non-toxice; majorarea longevității și calității produselor; reutilizarea și reciclarea acestora, precum și soluționarea problemei evacuării deșeurilor. Respectarea cadrului legislativ al UE în domeniul protecției mediului. Utilizarea surselor energetice alternative. - <i>Etno-designul</i> destinat problemei de ameliorare a consecințelor producției industriale în serie din prima jumătate a sec. XX, care a provocat tendința spre standardizare și unificare; iar în contextul globalizării culturale – a condus spre instituirea unui <i>stil internațional</i>, lipsit de amprenta coloritului național local. Depășirea situației date în cadrul etno-designului prin reevaluarea identității etnice a unei comunități sociale și renașterea tradițiilor seculare, revigorarea patrimoniului ei cultural. În practica designului mondial s-au afirmat acele stiluri etnice, ale căror caracteristici sunt promovate deosebit de pronunțat: stilul japonez, scandinav, italian, african etc. Un mare interes se manifestă pentru stilurile etnice autohtone, care prin
----	---	--

		elementele de cultură materială populară renasc viziunile tradiționale asupra mediului obiectual, inspirând proiectele de interioare, de spații urbane, de creare a landşaftului peisajer, de confecționare a vestimentației. Cercetarea acestor aspecte ale designului se încadrează într-un domeniul științific special – filosofia designului.
11	Conștientizarea noilor tendințe în cercetarea designului contemporan. Cunoașterea concepției <i>tehnosferă</i> – ce specifică caracterul tehnologizat în toată activitatea socio-economică. Conceptualizarea caracteristicilor <i>Futur designului</i> , <i>Designului avangardist</i> etc. Înțelegerea proiectelor de <i>interioare</i> din cadrul tezei de doctorat.	<u>Tema 11. Tendințe noi în cercetările contemporane în domeniul designului.</u> Noi orizonturi și probleme actuale în cercetarea designului contemporan. Tendința spre atragerea în aria activității de design întreaga <i>tehnosferă</i> – noțiune ce semnifică pătrunderea tehnicii performante în toate sferile activității umane. <i>Designul avangardist. Futur designul.</i> Examinarea și conceptualizarea problemelor din domeniul designului vestimentar contemporan desemnate în cadrul tezei de doctorat (teoretic sau profesional).

VIII. ORGANIZAREA LUCRULUI INDIVIDUAL AL STUDENTULUI-DOCTORAND

Nr.	Unități tematice	Lucrul individual al studenților	Ore
1.	Cursul Cercetări avansate în arta designului vestimentar. Definiția designului ca fenomen sintetic	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: Designul ca punte de echilibru între artă – știință– tehnică.	22
2.	Concepte și noțiuni de bază specifice metodologiei cercetării științifice	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: Metodele filosofice, științifice și specifice procesului de studiere a designului.	22
3.	Metodologia studiului istoric	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: Metodele istorice de investigare a designului.	14
4.	Premizele social-istorice ale designului (proto-designului). Reflecțiile teoretice în design evaluate pe parcursul epocilor	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: Gândirea științifico-artistică în cadrul fenomenului design (proto-design) pe parcursul epocilor istorice.	24
5.	Cercetările contemporane în arta designului în secolul XX. Strategii și metode aplicate în investigațiile din prima jumătate a secolului XX	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: Reperle conceptuale ale gândirii științifico-artistice în domeniul designului în prima jumătate a secolului XX.	14
6.	Metodologia sistemică în studiul designului	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă:	14

		Principiile de integralitate și procesualitate ciclică în cadrul metodologiei sistemice de studiere a designului.	
7.	Căile de dezvoltare ale teoriei designului în jumătatea a doua a secolului XX	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: Reperle conceptuale ale proceselor evolutive în arta designului în jumătatea a doua a secolului XX.	14
8.	Cercetările contemporane în domeniul tipologiei designului	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: Domeniile de integrare ale designului în mediul social: tipologia designului.	14
9.	Cercetările contemporane în domeniul sociologiei designului	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: Caracteristicile specifice ale funcțiilor sociale ale designului. Conceptul „umanism tehnologic”.	14
10	Cercetările contemporane în domeniul filosofiei designului	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: Reperle conceptuale ale designului contemporan orientat spre soluționarea problemelor globale ale civilizației abordate în cadrul Psiho-designului, Eco-designului, Etno-designului.	14
11.	Tendințe noi în cercetările contemporane în domeniul teoriei designului	Însușirea materialului teoretic. Studierea bibliografiei obligatorii. Pregătirea pentru seminar. Tematica orientativă: Conceptele teoretice de bază ale teoriei designului contemporan: noile tendințe în cercetarea caracterului tehnologizat al activității socio-economice.	14
Total ore:			180

IX. EVALUAREA DISCIPLINEI

1. Tipurile, modalități și forme de evaluare

<i>Tipul evaluării</i>	<i>Perioada evaluării</i>	<i>Modalități și forme de evaluare</i>	<i>Ponderea din nota finală</i>
Evaluarea curentă	Pe parcursul semestrului	Evaluare orală: răspunsuri la seminare	60 %

Evaluarea periodică	Testul în săptămâna 7 Evaluarea mixtă în săptămâna 14	Evaluare scrisă: test Evaluare mixtă: prezentarea referatului și bibliografiei la tema cercetării cu comentarii	
Evaluarea semestrială	În perioada sesiunii	Evaluare scrisă: test	40 %

2. Criteriile de apreciere a cunoștințelor/deprinderilor

Notă	<i>Pentru a obține o notă respectivă studentul trebuie:</i>
10 (A)	să cunoască la perfecție materialul teoretic, să realizeze fără greșeli testul, să participe activ la toate seminarele, să prezinte referatul și bibliografia
9 (B)	să cunoască bine materialul teoretic, să realizeze testul cu greșeli nesemnificative și să participe la toate seminarele, să prezinte referatul și bibliografia
8 (C)	să cunoască suficient de bine materialul teoretic, să realizeze testul cu anumite greșeli și să participe la trei seminare, să prezinte referatul și bibliografia
7 (D)	să cunoască suficient materialul teoretic, să realizeze la nivel satisfăcător testul și să participe la cel puțin două din seminare, să prezinte referatul și bibliografia
6 (E)	să cunoască satisfăcător materialul teoretic, să realizeze testul cu mai multe greșeli, să participe la cel puțin unul din seminare, să prezinte referatul și bibliografia
5 (E)	să cunoască la un nivel minim materialul teoretic și să realizeze testul cu mai multe greșeli, să prezinte referatul și bibliografia
4 (FX)	să cunoască la un nivel minim materialul teoretic, să realizeze testul final cu foarte multe greșeli, să nu prezinte referatul și bibliografia
3, 2, 1 (F)	să nu cunoască deloc materialul teoretic, să nu realizeze testul final, să nu prezinte referatul și bibliografia

X. BIBLIOGRAFIE

I. Obligatorie

1. Batali L. Introducere în istoria designului. București: Ed. Fundației Ileana, 2010. 276 p.
2. Buta O., Nanu A., Bărbatul și moda, București: Polirom, 2009, 336 p.
2. Florea E. Aplicarea viziunii sistemice în metodologia cercetării designului. În: Studiul artelor și culturologie: istorie, teorie, practică. 2018, Nr. 2 (33), pp.119-123.
3. Florea E. Formarea gândirii sistemice – aspect prioritar al procesului educațional în domeniul design. În: Dimensiuni ale educației artistice. Materiale ale Conferinței științifice internaționale Aspecte privind calitatea în educația artistică, 14-16 noiembrie 2019. Iași: Artes, 2020. p. 105-113.
4. Florea E. Paradigme evolutive ale designului contemporan: aspecte conceptuale estetico-filosofice. În: Studiul artelor și culturologie: istorie, teorie, practică. 2019, Nr. 2 (35), pp.123-127.
5. Nanu A. Artă, stil, costum. București: Ed. Meridiane, 1976; reeditare: Editura Noi Media Print, 2008, 306 p.
6. Norman D.A. Designul lucrurilor de zi cu zi. București: Ed. Publică, 2010. 360 p.
7. Mihai N. Introducere în filosofia și metodologia științei. Chișinău: ARC, 1996. 159 p.
8. Papanek V. Design pentru lumea reală. București: Publica, 2018. 496 p.
9. Paraian E., Pascu E. Designul și estetica mărfurilor. București: Ed. Universitară, 2014. 212 p.
10. Preda-Sânc M. Arta în spațiul public. București: Ed. Cetatea de Scaun, 2007. 180 p.
11. Дизайн: очерки теории системного проектирования / Н. П. Валькова, Ю. А. Грабовенко, Е. Н. Лазарев, В. И. Михайленко. Ленинград: Изд-во ЛГУ, 1983. 185 с.
12. Каган, М.С. Морфология искусства: учебник для вузов. Москва: Издательство Юрайт, 2025. 388 с. <https://urait.ru/bcode/564146>
13. Ковешникова Н.А. Дизайн: история и теория. Москва: Омега-А, 2009. 202 с.
14. Медведев В. Ю. Сущность дизайна: теоретические основы дизайна : учеб. пособие. Санкт-

- Петербург: СПГУТД, 2009. 110 с.
15. Розенсон И. А. Основы теории дизайна: Учебник для вузов. Санкт-Петербург: Питер, 2007. 219 с.
 16. Рунге В.Ф. История дизайна, науки и техники: Учеб. пособие. Книга 1. Москва: Архитектура-С, 2006. 368 с.
 17. Степанова Т., Степанов А. Классификация дизайна, как теоретическая проблема. В: Академический вестник УНИИП РААСНЮ. 2011, № 4. с. 96–98.
 18. Флоря Е. Дизайн в контексте современной цивилизации (вопросы классификации). В: Современные аспекты диалога литературы, музыки и изобразительного искусства в пространстве отечественной культуры: Сборник статей по материалам Международной научно-практической конференции. 25 октября 2018 года. Краснодар: КГИК, 2018, с. 282-289.

II. Suplimentară

1. Bertalanffy L.V. General System Theory: Foundations, Development, Applications. New York: George Braziller, 1968. 301 p.
2. Florea E. Arte formelor utile – designul. Culegere de articole ale Conferinței științifico-practice internaționale Valorificarea strategiilor inovatoare de dezvoltare a învățământului artistic contemporan. 11-12 decembrie 2015. Bălți: USARB. p.205-209.
http://dspace.usarb.md:8080/jspui/bitstream/123456789/2850/1/Valorificarea_strategiilor_inovationale.pdf
3. Florea E. Design: știință și disciplină de studiu. Chisinau: Copitec Plus, 2011. 44 p.
4. Florea E. Designul – factor de progres al civilizației contemporane. În: Probleme actuale ale urbanismului și amenajării teritoriului. Culegere de articole ale Conferinței tehnico-științifice internaționale Probleme actuale ale urbanismului și amenajării teritoriului. 13-15 noiembrie, 2014. Vol.I. Chișinău: CEP USM, 2014. p.61-66.
5. Florea E. Designul – răspuns la problemele globale ale contemporaneității. În: Studiul artelor și culturologie: istorie, teorie, practică. 2015, nr.3 (26). pp.128-132.
6. Florea E. Metodologia designului în viziunea teoriei generale a sistemelor. În: Probleme actuale ale urbanismului și amenajării teritoriului. Vol.I. Culegere de articole ale Conferinței tehnico-științifice internaționale Probleme actuale ale urbanismului și amenajării teritoriului. 13-15 noiembrie, 2014. Chișinău: CEP USM, 2014.- pp.67-72.
7. Florea E. Integrarea designului contemporan în ambianța socială. În: Educația artistică: realizările trecutului și provocările prezentului. Culegere de rezumate ale Conferinței științifice internaționale dedicate aniversării a 75 de ani de învățământ artistic din Republica Moldova, 25-26 noiembrie, 2015. Chișinău: S.n., 2015. p.108.
8. Nanu A. Vezi? Comunicarea prin imagine. București: Ed. Didactică și Pedagogică, 2011. 328 p.
9. Metodologia științelor socioumane / Coord.: Moscovici S., Buschini F. Iași: Polirom, 2007. 560 p.
10. Арутюнян Ю.И. Методологические проблемы искусствovedения в контексте современного гуманитарного образования. В: Труды Санкт-Петербургского государственного университета культуры и искусств. Санкт-Петербург: СПбГУКИ, 2013. С. 174-185.
11. Маркарян Э.С. Теория культуры и современная наука (логико-методологический анализ). Москва: Мысль, 1983. 284 с.
12. Моль А. Теория информации и эстетическое восприятие. Москва: Мир, 1966. 352 с.
13. Морфология культуры. Структура и динамика: Учеб. пособие для вузов / под ред. Э.А. Орловой. Москва: Наука, 1994. 414 с.
14. Петров В.М. Количественные методы в искусствознании: пространство и время художественного мира. Вып.1. Учебное пособие. Москва: Смысл, 2000. 204 с.
15. Рузавин Г.И. Методология научного познания: Учеб. пособие для вузов. Москва: ЮНИТИ-ДАНА, 2012. 287 с.
16. Флоря Е. П. Дизайн в контексте современной цивилизации (вопросы классификации). В: Международная научно-практическая интернет-конференция XXI век. 15 марта – 15 апреля 2016. Краснодар: КГИК, 2018, с. 282-289. <http://erycuris.ru/pluginfile>.
17. Шпет Г. Г. К вопросу о постановке научной работы в области искусствovedения. В: Государственная Академия Художественных Наук. Бюллетени 4-5. Москва: ГАХН, 1926. С. 3-20. https://gachn.de/files/data/Bulleteni_4-5.pdf
18. Юдин Э. Г. Методология науки. Системность. Деятельность. Москва: Эдиториал УРСС, 1997. 444 с.